

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шӯрои диссертатсионии 6D.КOA-026-и назди МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров» оид ба диссертатсияи Дадобоева Муслима Бахтиёровна дар мавзуи «Асосҳои педагогии ғаъолнокии ғаъолияти маърифатии хонандагон тибқи муносибати аксиологӣ дар раванди таълим (дар асоси маводҳои фанҳои биологӣ)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 - Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ)

Комиссияи ташҳиси назди Шӯрои диссертатсионии 6D.КOA – 026-и назди МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров» дар ҳайати раиси комиссия **А.А.Азизов** – доктори илмҳои педагогӣ, профессор; аъзоён **Мухаметов Г.Б.** – доктори илмҳои педагогӣ, профессор ва **Файзиев И.Д.** – доктори илмҳои педагогӣ, профессор оид ба қабул намудани диссертатсияи Дадобоева Муслима Бахтиёровна дар мавзуи «Асосҳои педагогии ғаъолнокии ғаъолияти маърифатии хонандагон тибқи муносибати аксиологӣ дар раванди таълим (дар асоси маводҳои фанҳои биологӣ)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 - Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) барои ҳимоя ва муайян кардани рӯзи ҳимоя.

Дар марҳалаи муосири низоми маорифи мамлакат муаммои ғаъолнокии ғаъолияти маърифатии хонандагон ҳангоми таълими фанҳои биологӣ бо воситаҳои диди аксиологӣ дар илмҳои педагогӣ яке аз муаммоҳои калидӣ мебошад. Дар шароити имруза тамоми оламро ҳаракати босуръат инкишофёбандаи ҳифзи табиат фаро гирифтааст. Дар назди ҳар як сокини сайёра саволе ба миён омадааст: инсон ба табиат чӣ гуна бояд муносибат кунад? Барои тарбия намудани муносибати

бомасъулият ва эҳтиёткорона ба табиат фаъолнокии фаъолияти маърифатии хонандагонро ташаккул бояд дод.

Аз ин лиҳоз, дар шароити муосир асоснок намудани роҳ ва усулҳои фаъолнокии фаъолияти маърифатии хонандагон тибқи муносибати аксиологӣ дар раванди таълими фанҳои биологӣ махсусан муҳим арзёбӣ мегардад.

Аз ин нуктаи назар интиҳоби мавзӯъ ва коркарди илмии он аз тарафи Дадобоева М.Б. дар марҳилаи кунунии рушди низоми маориф ва илми педагогика хеле ҷолиби диққат буда, ба таҳқиқоти мубрам ва доғи рӯз маҳсуб будани он далолат медиҳад.

Дар натиҷаи омӯзиш ва таҳлили асосҳои илмӣ-назариявии муаммои таҳқиқшаванда муаллиф имконият пайдо намудааст, ки моҳият, хусусиятҳои раванд ва асосҳои педагогии фаъолнокии фаъолияти маърифатии хонандагонро тибқи муносибати аксиологӣ дар раванди таълими фанҳои биологӣ муайян намуда, хулосаҳои асоснок ва муҳимро коркард намояд.

Қайд кардан ҷоиз аст, ки яке аз ҷузъҳои мусбии корро он нукта собит менамояд, ки муаллиф нахуст ба муайян намудани мундариҷаи корҳои озмоишӣ-таҷрибавӣ тавачҷӯх зоҳир намуда, сохтор, субъект ва объекти технологияи педагогӣ, моҳияти корҳои озмоишӣ, фаъолияти таълимӣ ва методии он шинос гардида, онро ҳамачониба ва дақиқкорона мавриди омӯзиш ва таҳлили ҳамачониба қарор додааст. Дар асоси чунин муносибат ба муаллиф муяссар гардидааст, ки дар корҳои озмоишӣ-таҷрибавӣ теъдоди муайяни омӯзгорон ва хонандагонро фаро гирифта дар муассисаҳои таҷрибавӣ технологияи муаллифии педагогиро доир ба фаъолнокии фаъолияти маърифатии хонандагон тибқи муносибати аксиологӣ дар раванди таълими фанҳои биологӣ самаранок дар амалия тадбиқ намояд ва ба хулосаҳои амиқи илмӣ ноил гардад.

Ҷолиби қайд аст, ки асоснокӣ ва боэътимодии натиҷаҳои таҳқиқот, хулосаҳо ва тавсияҳои дар рисола пешниҳод гардида, бо консепсияи

илмии педагогӣ, усулҳои назарӣ ва эмперии таҳқиқот, инчунин таҳлили шароит ва натиҷаҳои корҳои озмоишӣ-таҷрибавӣ, тасдиқи нуктаҳои дар фарзияи таҳқиқот пешниҳод гардида, бо истифодаи усулҳои таҳқиқоти илмии ба вазифаҳои марҳалаҳои асосии тадқиқот мутобиқ ва таҷрибаи амалии муаллиф таъмин гардидааст.

Фарҳанги мутаносиби унвонҷӯ имконият додааст, ки ӯ тибқи шиносномаи ихтисоси 13.00.01-педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) дастгоҳи илмии диссертатсияро таҳия намояд, ки он мавқеи дурусти муаллифро нисбати коркарди концепсияи рисола, хусусиятҳои амалигардӣ ва асоснокии натиҷаҳоро инъикос менамояд.

Дар умум, муаллиф ҳадафҳои гузошташудаи таҳқиқотро пурра ҳал намудааст, хулосаҳо тибқи вазифаҳои пешгузоштаи таҳқиқот асосноканд, мундариҷаи рисола мутобиқи назари мантиқӣ шакл гирифтаанд ва муаллиф соҳиби қобилияти хуби тадқиқотӣ мебошад.

Натиҷаҳои илмии рисола барои рушди назария ва амалияи илми педагогика нақши муайян дорад.

Дар асоси гуфтаҳои болоӣ комиссияи таҳхиси назди Шурои диссертатсионии БД.КOA – 026 чунин хулоса менамояд:

1. Диссертатсияи Дадобоева Муслима Бахтиёрвна дар мавзуи «Асосҳои педагогии ҷаҳолнокии ҷаҳолияти маърифатии хонандагон тибқи муносибати аксиологӣ дар раванди таълим (дар асоси маводҳои ҷаҳолнокии педагогӣ)» мутобиқ ба талаботи банди 53 -и Низомномаи шӯрои диссертатсионӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ гардидааст, иҷро шудааст. Диссертатсия дар ҷаласаи васеи кафедраи умумидонишгоҳии педагогикаи МДТ “Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров” муҳокима гардида, ба ҳимоя тавсия гардидааст. Дар “Хулосаи МДТ “Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров” ба диссертатсия баҳои ҳамаҷонибаи объективӣ дода шуда, мусбат арзёбӣ

гардидааст.

2. Диссертатсияи мазкур ба талаботи бандҳои 32-33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор), ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад. Диссертатсия кори илмӣ-таҳқиқотии таҳассусӣ ва мустақилона анҷомёфта буда, пажӯҳиши ҳамаҷонибаи муайян намудани асосҳои педагогии фаъолнокии фаъолияти маърифатии хонандагонро тибқи муносибати аксиологӣ дар раванди таълими фанҳои биологӣ фаро мегирад.

3. Дар диссертатсия пешниҳоду хулосаҳои илмии асоснок ва боэътимод коркард шудаанд, ки дар самаранокии корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ, муайян намудани асосҳои педагогии фаъолнокии фаъолияти маърифатии хонандагон тибқи муносибати аксиологӣ дар раванди таълими фанҳои биологӣ, такмили стандарту барномаҳои таълимӣ тарбиявӣ ва санадҳои қонунгузори соҳаи маорифи кишвар доир ба мавзӯи таҳқиқшаванда метавон истифода намуд.

4. Диссертатсияи мазкур аз ҷиҳати моҳият ва мазмун ба шиносномаи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ), ки аз рӯи он ба Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-026-и назди Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Б.Ғафуров” мувофиқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 7-уми январӣ соли 2022, №81 ҳуқуқи қабули диссертатсияро барои ҳимоя дода шудааст, мутобиқ мебошад. Ҳамзамон, таҳқиқот ба талаботи феҳристи ихтисосҳое, ки аз рӯи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дараҷа ва унвонҳои илмӣ дода мешаванд ва бо қарори раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шудааст, мутобиқ аст.

5. Мазмуну муҳтавои автореферат бо фишурдаҳои он, ки бо ду забон: тоҷикӣ ва русӣ интишор гардидаанд, мувофиқати комил бо мундариҷаи рисола дошта, моҳияти корро яққоя бо интишороти муаллиф,

ки дар маҷмӯъ фарогири 10 ададанд, пурра инъикос мекунад, ки 6 адади он дар маҷаллаҳо ва нашрияҳо, ки аз тарафи ҚОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф карда шудаанд, ба ҷоп расидаанд.

Теъдоди маводи нашршуда ба талаботи банди 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор), ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, № 267 тасдиқ гардидааст, мувофиқ мебошад.

6. Дар таҳқиқоти диссертатсионии Дадобоева Муслима Бахтиёрвна истифодаи мавод бе нишон додани маъхаз мавҷуд набуда, тамоми манбаъҳои истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъхаз тавассути иқтибос ба расмӣ дароварда шудаанд, ки аз риоя шудани банди 33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор), ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, № 267 тасдиқ гардидааст, шаҳодат медиҳад.

7. Диссертатсия ба талаботи банди 31-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор) мувофиқат мекунад. Диссертатсияи мазкур аз ҷониби муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои умумият ва ягонагии дохилӣ мебошад. Навгони илмӣ ва муқаррароти барои ҳимоя пешниҳодшуда саҳми шахсии муаллифи таҳқиқоти диссертатсиониро собит месозанд.

Комиссияи ташхисӣ талаботи банди 61-уми Низомномаи шӯроӣ диссертатсиониро, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, № 267 тасдиқ гардидааст, ба инобат гирифта, пешниҳод менамояд:

1. Диссертатсияи Дадобоева Муслима Бахтиёрвна дар мавзӯи «Асосҳои педагогии ҷаҳолнокии ҷаҳолияти маърифатии хонандагон тибқи муносибати аксиологӣ дар раванди таълим (дар асоси маводҳои фанҳои биологӣ)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 - Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) ба Шӯроӣ диссертатсионии

6D.KOA-026-и назди МДТ “ДДХ ба номи академик Б.Ғафуров” барои ҳимоя қабул карда шавад.

2. Ба ҳайси муқарризони расмӣ ба диссертатсияи мазкур шахсони зерин тавсия дода мешаванд:

1. **Холназаров Санг** – доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи методикаи таълими фанҳои табиатшиносии Муассисаи давлатии таълимӣ “Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав”.

2. **Сайдахмадзода Дилором** – номзади илмҳои педагогӣ, дотсент, директори Маркази омӯзиши “Мақтаби давлатдорӣ Эмомалӣ Раҳмон” - Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон.

3. Ба ҳайси муассисаи пешбар – **Донишгоҳи давлатии омӯзгорӣ Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ** тавсия карда мешавад.

4. Барои наشري эълон оид ба ҳимоя ва ҷойгир намудани автореферат ва диссертатсия дар сомонаи МДТ “Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Б.Ғафуров” ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5. Барои чопи автореферат ба ҳуқуқи дастнавис дар теъдоди 100 нусха иҷозат дода шавад.

Раиси комиссия:

А.А.Азизов

доктори илмҳои педагогӣ, профессор, узви шурои диссертатсионӣ.
Суроға: ш.Хуҷанд, 735700, микроноҳияи 12, хонаи 13, ҳуҷраи 41; Тел.: (992) 92-747-41-15;

Аъзоёни комиссия:

Г.Б.Мухаметов

доктори илмҳои педагогӣ, профессор, узви шурои диссертатсионӣ.

Суроға: 734000, ш. Душанбе,
хилбони Рӯдаки 17. Тел. 904424116

И.Д.Файзиев

доктори илмҳои педагогӣ, профес-
сор, узви шурои диссертатсионӣ.

Суроға: ш. Хуҷанд, 735700, микро-
ноҳияи 32, х. 54, ҳ. 32;

Тел.: (992) 92-821-20-70;

Имзон раис ва аъзоёни комиссияи экспертиро тасдиқ мекунам.

**Котиби-илмӣи шурои
диссертатсионӣ**

Тел.: 93-766-36-00

email: knasim@mail.ru.

Н.А. Ҳамробоев

13-уми январӣ соли 2023